

STAAT van het LEEFMILIEU

Deze synthese van het Verslag over de Staat van het Leefmilieu werd opgesteld onder de verantwoordelijkheid van de Directieraad van Leefmilieu Brussel - BIM naar aanleiding van een Stuurcomité georganiseerd door het departement "Staat van het Leefmilieu en indicatoren". Tijdens dit oriëntatiecomité werden de diverse thema's van het Verslag over de Staat van het Leefmilieu nader toegelicht door de BIM-verantwoordelijken terzake.

De code in de rechterkolom beschrijft het aspect waarop de vaststelling betrekking heeft:	SI
1/ De toestand van (State) of een impact op (Impact) het leefmilieu	DP
2/ De context van (Driver) of een druk op (Pression) het leefmilieu, zowel in positieve als in negatieve zin	R
3/ Zowel positieve als ontoereikende of nader te ontwikkelen Reacties hierop	

SOCIO-ECONOMISCHE VASTSTELLINGEN

Sleutelfactoren voor het Brussels milieu

De bevolking en het aantal gezinnen in Brussel neemt toe.	DP
Het BHG is een belangrijk centrum van economische activiteiten en consumptie , gekenmerkt door een toenemende dominantie van de tertiaire sector.	DP
Het BHG is het belangrijkste werkgelegenheidsbassin van het land ...	DP
... maar het Brusselse werklozenpercentage ligt een stuk hoger dan het Belgische gemiddelde.	DP
Leefmilieu Brussel en Net-Brussel hebben respectievelijk ~ 675 en 1 800 werknemers in dienst (2006), waarvan een groot aantal laaggeschoold is (~ 48 % en 70 %).	R
De uitgaven van de inwoners van Brussel verschillen van die van de andere gewesten.	DP
Het percentage door eigenaars bewoonde woningen is het laagst van heel België.	DP
De bebouwde oppervlakte neemt alsmaar toe.	DP
Meer dan 60 % van de inwoners van Brussel heeft geen toegang tot een privé-tuin .	DP
Het volume van het Brusselse wegverkeer blijft langzaam maar zeker toenemen.	DP
De verplaatsingen tussen woonplaats en werk gebeuren er hoofdzakelijk met de wagen.	DP
De hoeveelheid goederen die via Brussel-Nationaal per vliegtuig vervoerd wordt, neemt toe.	DP

Instaan voor een duurzaam milieubeheer dat rekening houdt met de stedelijke eigenheden (het gemengd karakter, de nabijheid, de dichtheid, de schaal en de voetafdruk).

KWALITEIT VAN HET LEEFMILIEU EN LEVENSKWALITEIT

BUITENLUCHT

De gezondheid van de mens en het leefmilieu beschermen op lokaal niveau door de strijd tegen de emissies van zorgwekkende stoffen (VOS, NO_x, ...) voort te zetten en uit te breiden naar nieuwe verontreinigende stoffen (PAK, PM en POPs).

De vervuiling die samenhangt met bestanddelen in de brandstoffen, is verminderd (zwavel, lood, benzeen).	SI
De dichtheid van het autoverkeer doet de luchtvervuiling toenemen.	DP
De gemiddelde NO₂ -jaarconcentraties blijven de gezondheidsnormen overschrijden.	SI
De uurconcentraties van stikstofdioxide (NO ₂) in de tunnels overschrijden vaak het niveau bepaald door het 'tunnelbesluit' van de Brusselse hoofdstedelijke regering	SI
Het aantal toegelaten overschrijdingen met betrekking tot de dagconcentratie van de zwevende deeltjes (PM10) wordt niet gerespecteerd.	SI
De vorming van deeltjes in de lucht is soms verantwoordelijk voor erg hoge PM-concentraties, wegens de complexiteit van de luchtproblematiek (meer bepaald m.b.t. de secundaire pollutanten) is een wetenschappelijke benadering nodig om de kwaliteit van de omgevingslucht te controleren.	R
De enige bestaande norm voor polyaromatische koolwaterstoffen (PAK's), ook aanwezig in PM10-deeltjes, wordt nageleefd.	SI
Tal van polyaromatische koolwaterstoffen (PAK's) worden geanalyseerd.	R
De emissie van dioxines afkomstig van afvalverwerkingsinstallaties is gedaald.	DP
De achtergrondconcentraties van ozon in de troposfeer (O₃) blijven toenemen en leiden tot normoverschrijdingen.	SI
De verstedelijkte gebieden hebben het moeilijk of zullen het moeilijk krijgen om de Europese PM10-, NO₂- en ozon normen te respecteren.	SI
De normen voor PM10, NO ₂ en ozon zullen pas gerespecteerd kunnen worden, als er maatregelen getroffen worden die de uitstoot in elke sector drastisch en op grote schaal verminderen .	R

De mondiale akkoorden en Europese richtlijnen tenuitvoerleggen op lokaal niveau: strijden tegen het teveel aan troposferische ozon, tegen verzuring en eutrofiëring.

De uitstoot van NO_x die samenhangt met het energieverbruik van vaste installaties, neemt niet af.	DP
Het plafond voor de emissie van stikstofoxiden (NO _x) zal waarschijnlijk overschreden worden.	DP
De van industriële processen afkomstige emissie van vluchtige organische stoffen (VOS) daalt.	DP
Het emissieplafond van vluchtige organische stoffen (VOS) zal waarschijnlijk overschreden worden.	DP

GELUIDSOMGEVING

Een geluidsomgeving van goede kwaliteit garanderen voor allen, door het Plan ter bestrijding van de geluidshinder, uit te voeren.

De geluidshinder in Brussel wordt als één van de belangrijkste vormen van hinder ervaren: 20 % van alle gezinnen vindt dat er teveel lawaai is op de plaats waar ze wonen en 40 % overweegt zelfs om te verhuizen. Daarnaast vormen ook trillingen een belangrijke vorm van overlast.	SI
30 % van de bevolking is 's nachts blootgesteld aan geluidsniveaus afkomstig van wegverkeer van meer dan 60dB(A), bij blootstelling boven deze drempelwaarde is er echt sprake van duidelijke overlast.	SI
Het wegverkeer is verantwoordelijk voor een toenemend achtergrondgeluid en een aanzienlijke geluidshinder langs de grote verkeersaders. Het geluidsniveau van het wegverkeer neemt toe.	DP
Het geluid veroorzaakt door het wegverkeer hangt samen met het wegdek, de snelheid, de verkeersstroom, het type voertuig en het rijgedrag.	DP
Van de 17 plaatsen die als Zwarte Punten op het vlak van het wegverkeer geïdentificeerd werden, zijn er 7 die sinds 2000 werden of worden heraangelegd. Van de 12 Groene Ruimten die als Zwarte Punten geïdentificeerd werden, worden er op dit ogenblik 2 heraangelegd.	R
Door de spreiding van de vliegroutes heeft een groot deel van het Gewest te kampen met vliegtuiglawaai , dat tijdens de nacht meer hinder veroorzaakt.	SI
De vastgestelde inbreuken op de Brusselse reglementaire normen zijn goed voor 3,8 % van alle luchtverkeer ; de overtredingen situeren zich voornamelijk tussen 23u en 7u.	SI
In 2004 kregen meer dan 20.000 personen te kampen met een geluidsniveau door een overvliegend vliegtuig , dat hen ten minste één keer per nacht had kunnen wekken (L _{Amax} > 70 dB(A)).	SI
Er worden overeenkomsten gesloten met de respectieve operatoren om de geluidsimpact van het openbaar vervoer (trein, tram, bus) te verminderen.	R
De 12 plaatsen die als Zwarte Punten op het vlak van het treinverkeer geïdentificeerd werden, zullen in het kader van de implementatie van het GEN allemaal worden heraangelegd.	R
Tussen 1992 en 2006 vermenigvuldigde het aantal dossiers die verband hielden met klachten over "geluidsoverlast" met een factor 3,4.	DP
De toename van het aantal airconditioninginstallaties (HVAC) zorgt voor een stijging van het aantal klachten over geluidshinder. 43 % van de door het BIM behandelde klachten in verband met "geluidsoverlast" houdt overigens verband met HVAC-installaties.	DP
24 % van de door het BIM behandelde klachten over "geluidsoverlast" houdt verband met elektronisch versterkte muziek , voornamelijk afkomstig van horecazaken en in mindere mate van vrijetijdsactiviteiten en woningen.	DP
Het tweede Geluidsplan , waaraan op dit ogenblik nog volop gewerkt wordt, zal het voorwerp zijn van een bevraging.	R
De Europese "Geluidsrichtlijn" werd omgezet in Brusselse wetgeving en het Brussels Gewest is op dit ogenblik bezig met de implementatie ervan.	R

SEMI-NATUURLIJK LEEFMILIEU

De biodiversiteit over het hele Gewest beschermen en bevorderen

Binnen de gewestelijke perimeter treffen we een aanzienlijke rijkdom aan dier- en plantensoorten aan, ook al is die dan nog zo sterk verstedelijkt.	SI
De meeste zoogdier- en amfibiesoorten zijn kwetsbaar of bedreigd , sommige kwetsbare vogelsoorten worden steeds zeldzamer.	SI
De Brusselse flora omvat de helft van de Belgische flora , 66 soorten van de zgn. "rode lijst" (UICN-criteria) en ~ 30 % bedreigde soorten.	SI
De fauna bestaat uit steeds meer vreemde soorten , waaronder ook Invasive Alien Species (zgn. IAS).	DP
De flora omvat steeds meer " neofietplanten ", waarvan verschillende invasieve soorten zijn.	DP
Het aantal gebieden met een hoge biologische waarde , zoals braakliggende percelen en niet langer gebruikte spoorwegterreinen, die niet door het GBP of een ander statuut (Natura 2000, reservaten, enz.) beschermd worden, neemt af.	DP
De natuurlijke habitatgebieden van "Natura 2000" die op een welbepaalde manier beheerd dienen te worden, vertegenwoordigen 14 % van het grondgebied.	R
Het gedifferentieerde beheer van de parken heeft oog voor de natuur en de biodiversiteit.	R
Het beheer van het net buiten de stad gelegen Zoniënwoud berust op een aantal duurzaamheidsprincipes ("FSC"-certificering) en op zijn statuut van Natura 2000-site.	R
De gangbare procedures voor de stedelijke planning en de stedenbouw (BBP, stedenbouwkundige vergunning, enz.), bieden het BIM onvoldoende middelen om de problematiek van de "groene ruimten" op de agenda te plaatsen (laattijdige betrokkenheid, niet-bindende adviezen, personeelsgebrek).	R
De grootste bedreigingen voor de biodiversiteit in het BHG gaan uit van de huisvesting (het verlies aan niet-bebouwde terreinen), van de aanwezigheid van exotische soorten en van de bevolking; ook het aantal braakliggende terreinen - waarvan sommige een erg grote biologische, educatieve en/of recreatieve waarde hebben - daalt.	DP

OPENBARE GROENE RUIMTEN

Het groene en het blauwe netwerk ontwikkelen met oog voor de eigen identiteit van de stadslandschappen en de historische waarde van sommige sites

Het ontbreekt de centraal gelegen wijken aan "groene continuïteit" .	SI
Het Groene Netwerk is een integratie van de projecten van de ecologische en recreatieve netwerken beschreven in het GewOP .	R
Op dit ogenblik wordt er gesleuteld aan een "groener" beheer van de gewestelijke openbare parken .	R
Voor het beheer van sommige niet-gewestelijke Brusselse groene ruimten werden samenwerkingsakkoorden gesloten.	R
Wegens de historische waarde van sommige groene ruimten zijn er specifieke middelen nodig voor hun (her)aanleg.	R

Het aanbod aan groene buurruimten uitbreiden, voornamelijk in sterk verstedelijkte wijken

Een meerderheid van de inwoners van het Gewest waardeert de groene ruimten .	SI
De inwoners zetten zich in voor de aanleg van groene buurruimten.	DP
De ontwikkeling van ontspanningsruimten en ruimten voor de beoefening van vrijetijdsactiviteiten gaat onverminderd voort.	R
Bij de aanleg en het beheer van de multifunctionele groene wandeling (62 km) zijn tal van partners betrokken .	R

GEZONDHEID EN LEEFMILIEU

Het belang en beheer van de milieufactoren in rekening brengen voor de gezondheid en het welzijn van de Brusselaars

De luchtkwaliteit heeft een impact op de gezondheid van de Brusselaars.	SI
De individuele blootstelling aan benzeen houdt verband met het (actief en passief) roken en het gebruik van de wagen.	SI
Het gebruik van de airconditioning op kantoor kan ziektes veroorzaken.	DP
In het Brussels Gewest sterven nog altijd mensen aan koolstofmonoxidevergiftiging (CO).	DP
Sommige Brusselse kinderen lopen nog altijd een risico op loodvergiftiging .	DP
Lawaai verstoort de slaap van de Brusselaars en heeft een negatieve impact op hun gezondheid.	SI
Als het om ingedeelde inrichtingen gaat, worden de installaties die gebruik maken van warm water (zwembaden, airconditioningsystemen, enz.) gecontroleerd.	R
De bodemkwaliteit van de moestuinen die door het Gewest beheerd worden, wordt gecontroleerd.	R

Het identificeren en bestrijden van binnenhuisvervuiling in gebouwen verderzetten (alsook het verzamelen en verspreiden van kennis ter zake)

In 20 % van de door de RCIB bezochte woningen werden schimmelvlekken van meer dan 3 m ² aangetroffen.	SI
De concentraties aan vluchtige organische stoffen overschrijdt in 11 % van de door de RCIB bezochte woningen de Amerikaanse norm ter zake (200µg/m ³).	SI
De concentratie aan benzeen overschrijdt in 43 % van de door de RCIB bemonsterde woningen de Europese grenswaarde voor de omgevingslucht.	SI
De concentratie aan formaldehyde overschrijdt in 71% van de door de RCIB bemonsterde woningen de door de WHO aanbevolen richtwaarde voor gevoelige personen.	SI
Er bevinden zich pesticiden in de lucht of in het tapijtstof van de door de RCIB bemonsterde woningen.	SI
57 % van de dokters is van mening dat de maatregelen die de RCIB voorstelt en implementeert, de gezondheidssituatie van hun patiënten verbeteren.	R

Actief bijdragen tot het uitvoeren van het NEHAP (nationaal milieugezondheidsplan)

De moedermelk is nog altijd vervuild door persistente organische pollutanten.	SI
De registratie van kinderkankers en de omgevingsfactoren die er verband mee houden, wordt momenteel overwogen als uitgangspunt voor elke mogelijke vorm van structurele actie.	R
Het Gewest ondersteunt participatieve projecten ter bevordering van het welzijn via lichamelijke, culturele en sociale mobiliteit.	R

DUURZAAM BEHEER VAN DE HULPMIDDELEN

WATER

Zorgen voor een algemene bevoorrading in kwaliteitsvol drinkwater

<i>Het waterverbruik van de Brusselaars daalt.</i>	DP
<i>De grootste waterverbruiker (afgezien van de gezinnen) is de tertiaire sector en dan in het bijzonder de horeca.</i>	DP
<i>De drinkwaterleidingen bevatten nog steeds segmenten in lood wat een risico inhoudt op loodbesmetting.</i>	DP

Het afvalwater zuiveren en het rioleringsnet vervolledigen

<i>Tussen 2002 en 2006 werd ~ 20 % van het afvalwater van het BHG behandeld. De geloosde hoeveelheid afvalwater overstijgt het zelfzuiverend vermogen van de Zenne.</i>	DP
<i>Het Waterzuiveringsstation Zuid is op zijn eentje ontoereikend voor een afdoende beperking van de stikstof- en fosforvrachten.</i>	R

Toe zien op de kwaliteit van de oppervlaktewateren

<i>In de Zenne worden heel wat normen op het vlak van waterkwaliteit overschreden en dat zowel bij de uitgang van het Gewest als stroomopwaarts van de gewestgrenzen.</i>	SI
<i>De stikstof- en fosforconcentraties in de Zenne overschrijden de normen en dat zowel bij het binnenstromen als bij het verlaten van het Gewest.</i>	SI
<i>Er worden normoverschrijdingen vastgesteld, o.a. voor de oppervlakreactieve stoffen, de pesticiden en andere persistente organische polluenten.</i>	SI
<i>De concentraties aan gevaarlijke stoffen worden geregeld gecontroleerd en maken in bepaalde gevallen ook het voorwerp uit van reductieprogramma's.</i>	R
<i>De ecologische kwaliteit van de Zenne, het Kanaal en de Woluwe is een afspiegeling van hun fysisch-chemische en chemische gesteldheid.</i>	SI

Via het Blauwe Netwerk bewerkstelligen dat de continuïteit, het debiet en de kwaliteit van het hydrografisch netwerk wordt hersteld

<i>De kwaliteit van de viswaters verschilt van de ene waterloop tot de andere en varieert daarbij van relatief goed tot slecht.</i>	SI
<i>VIVAQUA, bepaalde ondernemingen en ook particulieren pompen grondwater op zonder nadelige gevolgen voor de grondwatervoerende lagen.</i>	DP
<i>Het beheer van de vijvers is meer bepaald gestoeld op de evaluatie van hun ecologische gesteldheid.</i>	R
<i>Verschillende werven in het kader van het programma van het Blauwe Netwerk zijn ondertussen klaar of nog aan de gang.</i>	R

Toe zien op de tenuitvoerlegging van de "kaderrichtlijn water" (richtlijn 2000/60/EG)

<i>De "kaderrichtlijn water" werd met vertraging in Brusselse wetgeving omgezet.</i>	R
<i>De samenwerking tussen de verschillende actoren van het hydrografisch Scheldedistrict wordt voortgezet en ondersteunt de tenuitvoerlegging van de kaderrichtlijn water.</i>	R

ENERGIE

Tot een minimum beperken van het energieverbruik van alle Brusselse actoren

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is extreem afhankelijk voor zijn energiebevoorrading .	DP
De hernieuwbare energiebronnen (afgezien van biomassa) zijn op dit ogenblik in het Gewest maar goed voor 0,2 % van het verbruik.	DP
In het BHG is het gebruik van aardgas sterker ingeburgerd dan in de rest van België en vervangt meer en meer de stookolie.	DP
Het elektriciteitsverbruik kende sinds 1990 een onafgebroken stijging die nu al 40 % bedraagt.	DP
Het energieverbruik van de transportsector is sinds 1990 met 16 % gestegen.	DP
Het energieverbruik door de huisvesting en in de tertiaire sector is sinds 1990 met 22 % gestegen.	DP
Er wordt volop gewerkt aan de invoering van een reglementering voor de verbetering van de energieprestaties van de gebouwen.	R
Meerdere hulpmiddelen wijzen de professionele actoren op hun verantwoordelijkheid op het vlak van energie-efficiëntie (rationeel energiegebruik en energieprestatie van gebouwen).	R
De professionals kunnen een beroep doen op de diensten van " energiefacilitatoren ".	R
Financiële stimuli moedigen de betrokken actoren aan om in energie-efficiëntie te investeren (professionals en particulieren).	R
Er worden acties ondernomen om de particulieren te wijzen op hun verantwoordelijkheid op het vlak van energieverbruik.	R

Bevorderen van het gebruik van hernieuwbare energiebronnen

Er worden hulpmiddelen aangeboden om het gebruik van hernieuwbare energiebronnen te stimuleren .	R
De plaatsing van thermische en fotovoltaïsche zonnepanelen wordt aangemoedigd.	R

Toezien op / voorbereiden van de controle van de vrijgemaakte elektriciteits- en gasmarkten, door de nadruk te leggen op de "opdrachten van openbare dienstverlening"

Het aantal houders van een leveringsvergunning neemt toe.	DP
Het aantal energieleveranciers neemt niet toe in functie van het aantal vergunningen.	DP
De certificering van warmtekrachtkoppelinginstallaties is in volle ontwikkeling in het BHG.	DP
Certificaten waarborgen dat een bepaald percentage van de gebruikte elektriciteit afkomstig is van hernieuwbare energiebronnen of van warmtekrachtkoppeling .	R
De bevoorrading van gas en elektriciteit wordt gewaarborgd door meerjarige investeringsplannen .	R

AFVAL

Een economie ontwikkelen die minder natuurlijke rijkdommen verbruikt, meer bepaald door goederen en producten te dematerialiseren en door het verminderen aan de bron van de hoeveelheid en de schadelijkheid van het afval.

<i>De hulpmiddelen om het afval op te volgen, zijn ontoereikend voor het opstellen van betrouwbare statistieken over de productie, de evolutie in de tijd en de bestemming van het afval.</i>	R
<i>Tussen 1991 en 2000 steeg de hoeveelheid gemeentelijk afval met 13 % (= ophalingen door Net-Brussel). Sindsdien daalde de hoeveelheid geleidelijk om weer op het niveau van 1991 te komen.</i>	SI
<i>Het geraamde gewicht van huishoudelijk afval daalde tussen 1999 en 2005 met bijna 20 %. Gezien de statistische onzekerheden kunnen we echter niet zeggen of deze daling ook reëel is en er een ont koppeling optreedt tussen de afvalproductie en het BBP van het Gewest.</i>	SI
<i>Onze samenleving zet aan tot het consumeren van nieuwe producten en permanente innovaties (vooral met betrekking tot elektrische en elektronische apparatuur). Zo komt het dat de gemiddelde Brusselaar zich steeds meer dergelijke uitrusting aanschaft en er de voorkeur aan geeft om weggooiproducten te consumeren eerder dan te laten herstellen, te huren, enz.</i>	DP
<i>Op basis van proefprojecten werd het preventiepotentieel met betrekking tot huishoudelijk afval berekend en tussen 1998 en 2004 werden ter zake ook specifieke acties gevoerd; sindsdien wijzen de resultaten op een stilstand, als gevolg van een gebrek aan middelen en aan nieuwe initiatieven.</i>	R
<i>Op basis van proefprojecten werd het afvalpreventiepotentieel van de scholen berekend; voor de lagere scholen bestaan er tal van pedagogische hulpmiddelen, dit is echter niet het geval voor het middelbaar en hoger onderwijs.</i>	R
<i>Op basis van proefprojecten werd het preventiepotentieel van de kantoren (papierstromen) berekend. Tot nog toe bleven grootschalige acties uit.</i>	R
<i>95% van de Brusselse KMO's heeft minder dan 5 personen in dienst. De meeste van deze ondernemingen houden zich maar weinig bezig met afvalbeheer en beschikken ook niet over de nodige basisinformatie ter zake.</i>	DP
<i>De stroom van gevaarlijk afval of van speciale producten in grote hoeveelheden wordt min of meer gecontroleerd. Kleine hoeveelheden blijven echter een probleem vormen.</i>	R

Acties van de sociale economie op het vlak van het hergebruik van afval ondersteunen met het oog op het creëren van banen en andere economische, sociale en milieudoelstellingen.

<i>De sociale economie is een bron van werkgelegenheid: in 2005 waren de 11 Brusselse leden van de "RESSOURCES"-federatie goed voor 574 VTE, samen met 126 VTE aan vrijwilligers.</i>	R
<i>De hoeveelheden ingezameld door de 5 erkende actoren nemen toe. Ondanks het verschil in middelen leunen de geboekte resultaten nauw aan bij die van het Vlaams Gewest.</i>	R
<i>Het hergebruikpotentieel van afval van het grofvuil- of AEEA-type werd nog niet nauwkeurig geanalyseerd en er werd ter zake geen enkele grootschalige actie georganiseerd. Voor textiel daarentegen is het potentieel voor verbetering gekend: de hoeveelheid textiel die wordt weggegooid met het huishoudelijk afval is nl even groot als deze die door de actoren van de sociale economie wordt ingezameld.</i>	R

De privé-sector wijzen op zijn verantwoordelijkheid inzake het afval dat ze mee helpen produceren, om door de invoering van een terugnameplicht, het geproduceerde afval tot een minimum te beperken (preventie/recyclage)..

<i>1/3 van de verpakkingen die in de witte huisvuilzak terechtkomen, kan niet naar het recyclagenetwerk van Fost+ gestuurd worden.</i>	DP
<i>In het BHG zijn 11 afvalstromen aan een terugnameplicht onderworpen. Voor de meeste van deze stromen geldt dat de bijdragen ten laste van de producenten alleen maar de technische kosten dekken en dus een onvoldoende stimulans vormen voor een ecodesign.</i>	R

De omvorming van stedelijk, huishoudelijk en niet-huishoudelijk afval tot hulpbronnen met een positieve economische waarde optimaliseren door de recuperatie van materialen te laten primeren op de energietेरugwinning.

<i>De gedecentraliseerde compostering functioneert erg goed voor een stad: 12 % van de totale bevolking (30 % van degenen die een tuin hebben) zou het organische afval composteren, thuis of elders in de wijk, hetzij volledig hetzij voor een deel.</i>	R
<i>De hoeveelheden selectief ingezameld afval nemen toe. Dat neemt echter niet weg dat er nog een groot verbeteringspotentieel blijft bestaan, vooral met betrekking tot verpakkingen: zowel de inwoners van Brussel als de scholen sorteren te weinig en slecht.</i>	R
<i>Het Gewest beschikt over onvoldoende nabijgelegen containerparken, wat het beheer van recycleerbaar afval of afvalstromen die aan een terugnameplicht onderworpen zijn, bemoeilijkt.</i>	R
<i>Bij het industriële afval (verwerkende industrieën) zijn de belangrijkste afvalstromen afkomstig van de metaal- en voedingsmiddelensector.</i>	DP
<i>Ondanks de huidige compliance-initiatieven wordt dierlijk afval in meer dan de helft van de instellingen niet correct beheerd.</i>	DP
<i>Wat het afval van de metaalsector betreft, blijken de emulsies van de metaalbewerking en de vloeistoffen die voor de chemische en elektrochemische behandeling van de metalen gebruikt worden, nog grotendeels in de riolering terecht te komen, hoewel het handelt om gevaarlijk afval.</i>	DP
<i>80 % van het bouwafval wordt gerecycleerd (streefdoel: 90%), maar dat is niet echt aan de gewestelijke infrastructuur ter zake te danken.</i>	R
<i>Ongeacht of het nu gaat om slib dat afkomstig is van het uitbaggeren van het kanaal of slib dat afkomstig is van het reinigen van riolen, het slib in kwestie is in beide gevallen van een te slechte kwaliteit om nog gerecycleerd te kunnen worden. Er werden nog geen sensibiliseringsacties georganiseerd ten overstaan van de gebruikers van het kanaal en van de riolen.</i>	R
<i>Sinds 1990 bedraagt de hoeveelheid afval die door de gewestelijke verbrandingsoven verwerkt wordt, meer dan 500 000 t/jaar. De maximumhoeveelheid die ooit werd verbrand, was 533 583 t en dat was in 2001. In 2005 werd 509 363 t verbrand, waarvan +/- 84,5 % afkomstig van het GAN, 9,3 % afkomstig van andere gewesten (47 657 t) en 6 % afkomstig van particuliere bijdragen (+/- 31 771 t).</i>	SI
<i>De verbrandingsoven is goed voor 6 % van de rechtstreekse uitstoot van CO₂ van het Gewest.</i>	DP
<i>Belangrijke aanpassingswerken aan de verbrandingsoven in de periode 2003-2006 hebben geleid tot een betere controle van de luchtverontreiniging (installatie van een "DENOX").</i>	R

KLIMAATWIJZIGING

De klimaatwijziging bestrijden door de bijdrage van het Gewest aan de Belgische uitstoot van broeikasgassen te beperken via het Lucht-Klimaatplan

Ondanks de geleverde inspanningen daalt de emissie van broeikasgassen in het BHG niet ten opzichte van 1990 en blijft de uitstoot groter dan het emissieplafond dat aan het Gewest werd toegewezen.	DP
Gebouwen zijn goed voor 70 % van de uitstoot, transport voor 19 % , de verbrandingsoven en de zuiveringsstations voor 6 % .	DP
De verhoging van het comfort en de aangroei van het gebouwenpark zijn twee verklaringen voor de toename van de emissie van broeikasgassen door de gebouwen.	DP
De transportsector ziet zijn technologische verbeteringen (verbetering van de verbrandingsmotoren, enz.) tenietgedaan door de toename van het verkeer.	DP
De uitstoot van fluorhoudende broeikasgassen die voor de airconditioning van voertuigen en gebouwen gebruikt worden, is de voorbije 10 jaar verdrievoudigd.	DP
Om de aangegane verbintenissen te kunnen nakomen, zal het Gewest moeten zorgen voor een daling van het energieverbruik in de gebouwen, van het autoverkeer, van het hoeveelheid verbrand afval en van het gebruik van fluorhoudende gassen.	R

Mechanismen voorbereiden voor plaatselijke aanpassing aan de klimaatveranderingen ("Regenplan", passieve klimaatregeling, "Zero-Energy"-gebouwen, ...)

De zomerse hittegolven hebben ernstige gevolgen voor de gezondheid.	SI
De gemiddelde temperaturen zouden tegen het einde van de XXIste eeuw met 1 à 5 °C in de winter en met 1,5 à 7°C in de zomer toenemen .	SI
De mogelijke neerslagvariaties schommelen voor de winter tussen +3 tot +30 % en voor de zomer tussen status-quo en – 50 %.	SI
Een strategie ter voorkoming van overstromingen krijgt concrete vorm in een " regenplan ", waaraan nog volop gewerkt wordt. De bouw van bufferbekkens kan een oplossing bieden voor het verhoogde risico op overstromingen.	R
Op dit ogenblik staan er verschillende acties op stapel om het energieverbruik te verminderen : omzetting van de richtlijn inzake de energieprestatie van gebouwen, isolatiepremies, de promotie van "groene" energie, de Energie-Uitdaging, enz.	R
Er wordt gewerkt aan een strategie voor de regeneratie van de beukenpopulatie van het Zoniënwoud , die door de opwarming van het klimaat bedreigd wordt.	R

PREVENTIE en BEHEER van de MILIEURISICO'S

Preventie en beheer van risico's verbonden aan DE INGEDEELDE INRICHTINGEN

Net zoals de meeste (kleine) ondernemingen in het BHG zijn en blijven de ingedeelde inrichtingen sterk verweven met het stadsweefsel , waarbij tussen 2002 en 2006 het aantal installaties dat het voorwerp van een vergunningsaanvraag uitmaakte, van 900 naar 1200 is gestegen.	DP
De tertiaire sector is de sterkst vertegenwoordigde sector en heeft alles bij elkaar genomen ook de grootste impact op het milieu.	DP

Lokale risico's en hinder voorkomen om op die manier de ingedeelde inrichtingen optimaal te integreren in het stedelijke weefsel

In 2006 betroffen de exploitatievergunningen voor de meest vervuilende ondernemingen of IPPC, 13 bedrijven.	R
In de zgn. " SEVESO "-vestigingen (5 in 2006) zijn de exploitatie en de opslag van producten onderworpen aan specifieke controles.	R
De milieucontroles met betrekking tot de "vleessector" beperken zich tot de producten die als "afval" wordt beschouwd.	R
Er zijn steeds meer controles van werven voor asbestverwijdering , wat alles te maken heeft met de toenemende decontaminatie van openbare gebouwen.	R
De controle van de warmwaterinstallaties beperkt zich tot de ingedeelde inrichtingen . De Brusselse zwembaden werden gesaneerd.	R
Het beheer van de sector van de zgn. "afgedankte voertuigen" spitst zich toe op risicopreventie en op een rationeel gebruik van de hulpmiddelen.	R
Op dit ogenblik wordt nog gewerkt aan de productie en het gebruik van nieuwe brandstoffen (H ₂ , biofuel, enz.)	DP
Het gebruik, de opslag en de bevoorrading van gasflessen (gezinnen, handelszaken) is niet zonder risico.	DP
Het LPG -gebruik van voertuigen houdt bepaalde risico's in met betrekking tot ongevallen in de parkings.	DP

Bijdragen tot het algemeen milieubeheer van het Gewest door het beperken van de gassen die leiden tot een afbraak van stratosferische ozon of tot de vorming van troposferische ozon, door het beperken van de uitstoot van broeikasgassen en door het rationeel gebruiken van de hulpmiddelen...

De VOS-voorschriften zijn van toepassing op 400 carrosserieondernemingen, 200 droogkuisbedrijven, 200 benzinstations en 7 andere ondernemingen.	R
Airconditioninginstallaties van meer dan 10 kW of die een aanzienlijke hoeveelheid koelvloeistof bevatten, worden gecontroleerd.	R
De verwijdering van toestellen die PCB's (polychloorbifenylen) en PCT's (polychloroterfenylen) bevatten, gaat onverminderd voort.	R
Eventuele overlast veroorzaakt door verwarmings- en airconditioninginstallaties van woningen wordt uitsluitend opgespoord via klachten van burens.	DP
Eventuele risico's op de verspreiding van GGO's en pathogene organismen (laboratoria/medische behandelingen) worden gecontroleerd.	R

Toepassen van het principe 'beter voorkomen dan genezen'.

In het kader van het beheer van de milieuvergunningen vertegenwoordigen de overdekte parkings de meest voorkomende categorie van ingedeelde inrichtingen.	DP
Preventieve acties op het vlak van vervoer blijven beperkt, omdat een meer globale parkingstrategie ontbreekt.	R

Voorrang geven aan informatie-uitwisseling en dialoog met de exploitanten van de inrichtingen, teneinde een milieuvriendelijk gedrag te bevorderen via het naleven van de wettelijke verplichtingen en/of het nemen van vrijwillige maatregelen

Op dit ogenblik wordt werk gemaakt van een vereenvoudiging van het administratieve beheer , dankzij het delen van informatie en het tot stand brengen van een dialoog.	R
De transparantie van het administratieve beheer wordt verzekerd door in te gaan op aanvragen van toegang tot informatie.	R
De milieupolitie speelt een belangrijke rol bij het informeren van en het tot stand brengen van een dialoog tussen de aanklagende partijen en de exploitanten .	R
Een "Memorandum of Understanding" regelt de samenwerking tussen de milieupolitie en een aantal gemeenten.	R
In de Kanaalzone houden 200 activiteiten waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn, een risico in op een zgn. "domino-effect".	DP
Een geplande controle van de Kanaalzone wordt uitgevoerd in samenspraak met de verschillende betrokken actoren.	R
Over de exploitatievoorwaarden van stookolietanks wordt nog volop onderhandeld.	R
De milieupolitie komt tussenbeide bij milieuongevallen/-incidenten : de Marly-brand, koolwaterstoflekken, werf voor vernieuwingswerken aan de riolering (styreenvervuiling), enz.	R

Preventie en beheer van risico's verbonden aan het gebruik en de bereiding van CHEMICALIËN en CHEMISCHE PREPARATEN

Zorgen voor een waakzame opvolging van de Europese wetgeving betreffende chemicaliën en preparaten om op een gepaste manier tussenbeide te kunnen komen in de betrokken Brusselse sectoren.

Bij 30 000 chemische stoffen (Europese markt) zou er sprake kunnen zijn van een gevaarlijk eindgebruik en gevaarlijke eigenschappen.	DP
De uitstoot van persistente organische pollutanten afkomstig van verbrandingsovens werd aanzienlijk verminderd.	R
De emissie van chemische substanties wordt via de exploitatievoorwaarden van de milieuvergunningen tot een minimum beperkt.	R
Voor de behandeling van hout wordt nagegaan welke alternatieven er zijn.	R
Voor de behandeling van metaaloppervlakken wordt nagegaan welke alternatieven er zijn (voor de chloorsolventen en voor toluëen).	R
De uitstoot van biociden wordt tegengegaan door een beperking van hun gebruik in de openbare groene ruimten van het Gewest.	R
Het gebruik thuis van chemische stoffen wordt ontmoedigd in het kader van maatregelen ter bestrijding van binnenhuisvervuiling en tijdens bewustmakingscampagnes tegen de productie van gevaarlijk afval en tegen het gebruik van biociden in de tuin.	R
De emissie-inventaris van de POP's identificeert 400 ondernemingen als een belangrijke emissiebron.	DP
De implementatie van REACH zou 500 KMO's die met chemische stoffen werken, kunnen aanbelangen .	DP
De tenuitvoerlegging van het " Protocol inzake zware metalen " wordt opgevolgd in het kader van de strategieën ter bescherming van de lucht- en waterkwaliteit.	R

Preventie en beheer van risico's verbonden aan de NIET-IONISERENDE STRALINGEN

Op dit ogenblik wordt er volop gewerkt aan een ordonnantie die de emissie van straling door gsm-masten op het grondgebied van het Gewest zal beperken (2006).	R
--	---

Preventie en beheer van risico's die verband houden met de LUCHTVERONTREINIGINGSPIEKEN

De luchtkwaliteitsvoorspellingen gebeuren in samenwerking met de intergewestelijke cel IRCEL-CELINE.	R
Een gepland beheer van de luchtverontreinigingspieken impliceert het bijbrengen van een burgerlijk en medisch verantwoordelijkheidsgevoel naast specifieke acties die erop gericht zijn het energieverbruik te verminderen (ook in de vervoersector) .	R

Preventie en beheer van OVERSTROMINGEN DOOR ONWEERSBUIEN

Verminderen van het aantal overstromingen en van de schade die ze veroorzaken

De ondoortalende oppervlakken in het BHG worden steeds groter.	DP
De opslag van water in bepaalde vijvers tijdens periodes van intense regenval is iets wat alleen overwogen kan worden in het kader van een beleidsvoering die ook het behoud van de ecologische kwaliteit weet te waarborgen van het ontvangend waterlichaam .	R
Ongeveer 1/3 van het rioleringsnetwerk (500 km) zou dringend gerenoveerd moeten worden (wegens beschadigd en/of onaangepast).	DP
Tot nu toe her en der geopperde voorstellen werden in een ontwerp van strategisch plan gebundeld.	R

Zorgen voor een betere schadeloosstelling van de slachtoffers van overstromingen

Tot op heden is er in het Gewest geen legale erkenning van " risicogebieden voor overstromingen ".	R
Schadegevallen worden door het Rampenfonds erkend op basis van de meetgegevens van alle gewestelijke pluviometers (2005).	R

Preventie en beheer van risico's die verband houden met de BODEMVERONTREINIGING

Voortzetten en ontwikkelen van een beleid voor preventie van de bodemverontreiniging

Verschillende wetteksten , waaronder een specifieke ordonnantie, maken het mogelijk om de risico's op vervuiling te beperken en de verontreinigde bodems te beheren.	R
De ordonnantie van 13 mei 2004 is de sleutel om het beheer van de verontreinigde bodems nieuw leven in te blazen.	R

Op kaart zetten van de (mogelijk) verontreinigde bodems van het Gewest en bekrachtigen van de bestaande inventaris

De mogelijk verontreinigde bodems situeren zich voornamelijk in de buurt van het Kanaal en de Noord-Zuidverbinding en in Schaarbeek, Anderlecht et Molenbeek.	DP
De mogelijk verontreinigde bodems zijn erg ongelijk verspreid over de gemeenten van het Gewest .	DP
In het BHG werden 98 voormalige stortplaatsen in kaart gebracht en opgenomen in de inventaris van mogelijk verontreinigde bodems.	DP
De nog niet bekrachtigde inventaris van mogelijk verontreinigde bodems is reeds het voorwerp van talrijke verzoeken om informatie .	R

Uitvoeren van de sanering en het risicobeheer voor bodems die op dit moment verontreinigd zijn om: a) de gezondheids- en milieurisico's op te heffen en het gebruik van de terreinen in overeenstemming te brengen met hun bestemming; b) een optimaal hergebruik van de verontreinigde terreinen mogelijk te maken en de economische herstructurering van het Gewest te bevorderen.

Van de 1 022 geopende "bodemdossiers" (2004-2006) heeft 19 % betrekking op benzinstations .	DP
Van de 1 022 geopende "bodemdossiers" (2004-2006) heeft 25 % betrekking op stookolietanks (klachten in verband met overstromingen, lekken, enz.).	DP
Van de 1 022 geopende "bodemdossiers" (2004-2006) blijkt ongeveer 50 % van de sites daadwerkelijk vervuild en maakt 25 % het voorwerp uit van sanerings- of risicobeheermaatregelen.	SI
De hoge concentratie van koolwaterstoffen in de bodem van de bestudeerde sites maakt het grote aantal behandelde dossiers duidelijk, waarin de oliesector betrokken is.	SI
De hoge concentratie van koolwaterstoffen in het grondwater van de bestudeerde sites maakt het grote aantal behandelde dossiers duidelijk, waarin de oliesector betrokken is.	SI
233 sites maakten tot nu toe al het voorwerp uit van sanerings- of risicobeheermaatregelen (soms gaat het daarbij nog om lopende projecten).	R
De werf van het waterzuiveringsstation (Noord) vergde een voorafgaande sanering van de site (voormalige industrieterreinen).	R
Na sanering zal de voormalige Carcoke-site omgevormd worden tot een centrum voor logistieke dienstverlening wat kan leiden tot een beter gebruik van de beschikbare waterweg en tot het scheppen van ongeveer 400 nieuwe banen.	R

Preventie en beheer van risico's die verband houden met « BEPAALDE PLANTEN- EN DIERENPLAGEN » in de openbare ruimten
Bestrijden van de verspreiding van invasieve uitheemse planten- en diersoorten in de openbare ruimten, door toepassing van technieken van geïntegreerde bestrijding

<i>Preventieve maatregelen berusten op een fytosanitair controle.</i>	R
<i>De getroffen preventieve maatregelen beperken epizoötiën, zoals vogelbotulisme en algenbloei van blauwwieren (verbod op het voeren van vogels, beheer van vijvers, enz.).</i>	R
<i>Ter gelegenheid van milieueducatieve acties (bladluizen, vossen, enz.) wordt ook gewezen op het nut van de risicopreventie in verband met planten en dieren die voor overlast kunnen zorgen.</i>	R
<i>De uitbreiding van bepaalde exotische planten moet van nabij worden opgevolgd en bijgestuurd o.a. vanuit gezondheidsoogpunt (risico op brandwonden, allergieën, enz.).</i>	R
<i>Bij sterke windvlagen (rukwinden) wordt de toegang tot bepaalde ruimten afgesloten om elk risico op ongevallen en/of materiële schade te vermijden.</i>	R
Tenuitvoerleggen door de beheerders van de Brusselse openbare ruimten, van de ordonnantie tot beperking van het gebruik van pesticiden (1 april 2004)	
<i>Een website die momenteel in de steigers staat, wil beheerders van aanplantingen aansporen om geen pesticiden te gebruiken.</i>	R
<i>Door het treffen van een aangepast beheer (maaien van de invasieve planten...) en door preventieve (...opraperen van dode bladeren...) en geïntegreerde bestrijdingsmaatregelen (...keverlarven) kan het gebruik van biociden vermeden worden.</i>	R

MILIEUBELEID EN -BEHEER

INTEGRATIE van de milieudoelstellingen in de HUIDIGE BRUSSELSE BELEIDSLIJNEN EN PROGRAMMA'S

VERVOER en leefmilieu

Particulieren en ondernemingen aanmoedigen om hun verplaatsingen te rationaliseren en vaker een beroep te doen op alternatieven voor de wagen

<i>Het aantal verplaatsingen en de lengte van deze verplaatsingen neemt toe. Dit is vooral het geval voor de wagen maar geldt ook voor de verplaatsingen met het openbaar vervoer en per fiets.</i>	DP
<i>De aankoop van trams en bussen met grote capaciteit samen met de tariefvoordelen hebben gezorgd voor een duidelijk toegenomen gebruik van het openbaar vervoer.</i>	R
<i>Het aantal verplaatsingen per fiets is gestegen voornamelijk dankzij de werking van verschillende verenigingen.</i>	R
<i>De premie (Bruxell'Air) wist 750 automobilisten te overtuigen om de nummerplaat van hun voertuig in te sturen.</i>	R
<i>De bedrijfsvervoerplannen hebben geleid tot de opstelling van 230 bedrijfsdiagnoses die betrekking hebben op 200 000 werknemers.</i>	R
De milieueffecten van het vervoer structureel verminderen, op het niveau van de infrastructuur en van de voertuigen.	
<i>Op het vlak van de luchtkwaliteit werd er vooruitgang geboekt dankzij de introductie van nieuwe technologieën: vermindering van de gewestelijke uitstoot van zuurvormende pollutanten (SO_x, NH₃) en precursoren van troposferisch ozon.</i>	DP
<i>Het Brusselse wegverkeer is voor meer dan 90 % afhankelijk van olieproducten.</i>	DP
<i>De gewestelijke emissie van broeikasgassen afkomstig van het autoverkeer daalt niet. Dit is het gevolg van de toename van het verkeer en de veralgemening van het gebruik van airconditioningsystemen in de voertuigen (die in 2010 goed zullen zijn voor 10 % van de emissie afkomstig van het wegverkeer).</i>	DP
<i>Het merendeel van de atmosferische pollutanten afkomstig van het autoverkeer wordt uitgestoten in de onmiddellijke nabijheid van personen.</i>	DP
<i>De toename van het NO₂-percentage binnen de groep van stikstofoxiden is zorgwekkend te noemen en is het gevolg van het toenemend gebruik van dieselmotoren, katalysatoren en deeltjesfilters.</i>	DP
<i>Tijdens de spitsuren is de NO_x- en CO₂-emissie van de bussen van de MIVB van het BHG (per passagierkilometer) beduidend lager dan die van personenwagens.</i>	DP

<i>Binnen het wagenpark van de gewestelijke instanties stijgt het aantal minder vervuilende voertuigen. Door de geleidelijke vervanging van de diesel- en benzinevoertuigen van de wagenparken die veel kilometers afleggen (MIVB, ABP en taxi's), zou men de uitstoot van PM10, NO₂, enz. nog verder kunnen terugdringen.</i>	R
<i>Het gebruik van een ecoscore die erin slaagt de globale milieuprestaties van personenwagens in kaart te brengen, zal, in het kader van een interregionale samenwerking, zijn nut kunnen bewijzen voor toekomstige fiscale beleidsmaatregelen.</i>	R
<i>Het IRIS II-plan moet bijdragen tot het halen van de doelstellingen op het vlak van luchtkwaliteit en de uitstoot van broeikasgassen: met name een vermindering met 20 % van de CO₂-uitstoot tussen 1999 en 2010 en een inkrimping tot minder dan 5 % van het grondgebied van de zones waar er een reële kans bestaat op een overschrijding van de grenswaarden voor het NO₂-jaargemiddelde. Om die doelstellingen te bereiken, moet het diesel- en benzineverkeer aanzienlijk worden ingeperkt door ervoor te zorgen dat het niet kan binnendringen in de woonwijken en door de milieukosten van het wagengebruik te internaliseren.</i>	R

ECO-CONSTRUCTIE en leefmilieu

De opgang van de ecoconstructie in ruime zin bevorderen met het oog op :

- een vermindering van de impact van de gebouwen op het milieu en de gezondheid, tijdens de constructie, het gebruik en de afbraak
- een vermindering van de impact van de omgeving op het gebouwenpark en zijn gebruikers

Dankzij het instrument " Green Building Brussels " (GBB) kunnen de milieueigenschappen van grote gebouwen op een objectieve manier bepaald worden.	R
Twee referentie-instrumenten in verband met een " duurzaam energieontwerp voor collectieve huisvesting " staan ter beschikking van ontwerpers en beheerders.	R
Een praktische gids voor de " duurzame bouw en renovatie van kleine gebouwen " richt zich voornamelijk tot de architecten.	R
Een duwtje in de rug geven aan milieukwaliteitsvolle gebouwen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.	
Er werd een eerste inventaris gepubliceerd van 11 gebouwen van meer dan 1000 m2 waaraan reële milieuverbeteringen werden aangebracht en daarnaast werd ook een lijst opgesteld van kleinere gebouwen met een duidelijke voorbeeldfunctie.	R
Steeds meer "stakeholders" beginnen oog te hebben voor ecologisch bouwen en dat geldt zowel voor de opdrachtgevers als de professionals uit de bouwsector.	DP
Het BHG beschikt nog niet over een algemeen gehanteerd erkenningsmechanisme voor de evaluatie of certificering van gebouwen, actoren of materialen.	R
Leefmilieu Brussel - BIM is bezig met het ontwikkelen van mechanismen die projecten ondersteunen met een voorbeeldfunctie.	R

TEWERKSTELLING en leefmilieu

Er wordt nog gewerkt aan een inventaris van de **milieuberoepen waarbij wordt uitgegaan van de behoeften van de bedrijven** (ABE).

R

INFORMATIE en BEWUSTMAKING van de BURGERS en andere « STAKEHOLDERS »

Een grote meerderheid van de inwoners van Brussel heeft oog voor milieuproblemen en is ook bereid om zelf een steentje bij te dragen door de eigen gewoonten te veranderen.	DP
Steeds meer inwoners van Brussel informeren zich over het milieu en maken gebruik van de hulpmiddelen die het Gewest hen ter zake aanbiedt.	DP
Deze interactiviteit houdt sterk verband met de omvang (en herhaling) van informatiecampagnes die de aandacht op deze hulpmiddelen vestigen.	R
In welke mate de bewustmakingscampagnes tot reële gedragswijzigingen leiden, blijft echter moeilijk te bepalen.	R
Het veranderen van gewoonten vraagt tijd. Bewustmakingscampagnes mogen zich dus niet beperken tot "one shots", maar moeten binnen een globaal, coherent en herhaald benaderingsconcept kaderen.	R

INFORMATIE

Het aantal door de dienst Info-Leefmilieu geregistreerde oproepen (via telefoon of e-mail) neemt toe (2005 : 21.000 -> 2006 : 26.000).	DP
De website van Leefmilieu Brussel - BIM zorgt voor een voortdurende toegankelijkheid van de belangrijkste informatie waar we over beschikken (voor lucht en lawaai zelfs in realtime).	R
Het aantal bezoekers van de website van Leefmilieu Brussel - BIM neemt toe (2005 : 16.000/maand -> 2006: 31.515) . (Slechts) 11,2 % van de bezoekers van de website van Leefmilieu Brussel is afkomstig van binnen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (2006).	DP
In de parken en bossen wordt er voortdurend aan nabijheidscommunicatie gedaan. Elders wordt er alleen tijdens bepaalde evenementen en bewustmakingscampagnes aan nabijheidscommunicatie gedaan.	R
Naar professionals toe wordt er doelgericht gecommuniceerd over de administratieve verplichtingen en de beschikbaarheid van technische hulpmiddelen.	R
Het gevoerde milieuinformatiebeleid beantwoordt aan de criteria van het Verdrag van Aarhus .	R

BEWUSTMAKING

In zijn bewustmakingscommunicatie maakt Leefmilieu Brussel - BIM gebruik van een globale mediacommunicatie , gebaseerd op de complementariteit van bepaalde media (papier, internet, spots, affiches, enz.) en een benadering op drie niveaus (het niet overtuigde grote publiek, het geïnteresseerde publiek, deskundigen).	R
---	---

De uiteindelijke doelstelling van elke bewustmakingscampagnes is zijn doelpubliek ertoe brengen om de eigen gewoonten te veranderen en milieuvriendelijker te gaan leven.	R
Elk jaar nemen \pm 15.000 mensen deel aan het Milieufeest .	DP
Elk jaar zijn meer dan 6.000 leerlingen van Brusselse scholen actief betrokken bij bewustmakingscampagnes rond milieu (en energie). Bovendien hebben in 2006 14.000 kinderen van het eerste studiejaar kennis gemaakt met de "8 gebaren voor mijn planeet". Hierbij dient opgemerkt dat de acties zich voornamelijk tot de lagere scholen richten en maar weinig tot het middelbaar en hoger onderwijs.	R
De vrijwillige initiatieven van professionals ten gunste van het milieu gaan gepaard met en worden aangemoedigd door de toekenning van het label van "ecodynamische onderneming" . Tot nu toe zijn er nog te weinig van dergelijke ondernemingen.	R
THEMATISCHE BEWUSTMAKING	
De 200 gezinnen die deelnamen aan de eerste editie van de " Energie-Uitdaging " zijn erin geslaagd om gemiddeld 13 % minder energie te verbruiken (= bijna 1.000 kg CO ₂ en een besparing van 335 euro per gezin).	R
Elk jaar worden er \pm 14.000 energieprijzen toegekend. Deze zijn een aanzienlijke stimulans voor het verrichten van ecologische investeringen (isolatie, aankoop van energiezuinige toestellen).	R
Het aantal antireclamestickers blijft status-quo door het uitblijven van nieuwe promotie-/bewustmakingscampagnes. Dat is een algemene vaststelling: acties die bepaalde gedragspatronen willen veranderen en die in het verleden konden rekenen op de steun van specifieke promotiecampagnes, hadden in het verleden wel succes, maar stagneren nu (of kennen zelfs een achteruitgang).	R
In een geest van duurzame ontwikkeling overschrijdt de sensibilisering over duurzame consumptie het kader van de gewestelijke hulpbronnen. Een voorbeeld hiervan zijn de "voedingsacties" (met infofiches).	R
De berekening van de eigen ecologische voetafdruk zorgt voor een individueel besef rond het benutten van de beschikbare energie en oppervlakte.	R
Het bewustmakingsproces inzake een " duurzame " stedelijke mobiliteit omvat zowel de "lucht-" als de "geluidsproblematiek".	R
Het sensibiliseren tot een groter respect voor de natuur wordt gerealiseerd in samenwerking met verschillende NGO's en via de contacten tussen verschillende beheerders van de groene openbare ruimten.	R
SPECIFIEKE OPLEIDINGEN	
Het aantal particulieren dat een specifieke of concrete opleiding volgt in verband met ecologisch gedrag, neemt toe (compostering, rationeel energieverbruik).	R
Voor de beheerders van gebouwen worden gecertificeerde opleidingen georganiseerd over rationeel energiegebruik.	R
Voor bedrijfsverantwoordelijken worden opleidingen georganiseerd rond de thema's "beheer van vervoersplannen" en "ecodynamisch beheer".	R
Voor gemeenteambtenaren worden opleidingen over duurzame ontwikkeling georganiseerd.	R
Voor medisch-sociale actoren worden opleidingen georganiseerd over de gezondheidsimpact van de binnenhuisvervuiling.	R

PLANNING EN BETROKKENHEID VAN HET PUBLIEK IN HET BESLISSINGSPROCES

De bevolking wordt betrokken bij de toekenning van milieuvergunningen voor ingedeelde inrichtingen die aan effectenstudies onderworpen zijn.	R
De bevolking wordt betrokken bij de toekenning van stedenbouwkundige vergunningen voor projecten die aan effectenstudies onderworpen zijn.	R
De bevolking wordt geraadpleegd in het kader van gemeentelijke ontwikkelingsplannen, mobiliteitsplannen, enz.	R
De Hoge Raad voor Natuurbehoud verwerkt de standpunten van de bevolking ter zake.	R
Het Participatief Platform Zoniënwoud is een permanent orgaan dat voor de besluitvorming overleg pleegt met de bevolking.	R
De burgerbevolking wordt betrokken bij beslissingen inzake aanleg en beheer van groene buurtruimten.	R
De Raad voor het Leefmilieu verwerkt de adviezen van het maatschappelijke middenveld op milieuvlak.	R
Een Brussels burgerpanel over de door het wegverkeer veroorzaakte luchtvervuiling heeft een aantal aanbevelingen geformuleerd.	R
Dankzij het Brussels Jongerenparlement voor Water konden 55 000 jongeren kennismaken met de waterproblematiek. 100 drinkfontein werden geïnstalleerd.	R
Via de website van Leefmilieu Brussel wordt gewerkt aan een totale transparantie van de beschikbare milieuginformatie.	R
De Commissie Leefmilieu van het Brussels Parlement ontvangt van tijd tot tijd gedocumenteerde informatie.	R
Op de talrijke parlementaire vragen in verband met het milieubeheer worden met argumenten onderbouwde antwoorden gegeven.	R
De implementatie van het Afvalplan (2003-2007) werd geëvalueerd.	R
De implementatie van het Geluidsplan (2000) werd geëvalueerd (2003, 2006) en er werd een nieuw ontwerpplan uitgewerkt.	R
De implementatie van het Lucht-Klimaat-plan (2002) werd geëvalueerd.	R
Aan de regering werden twee toewijzingsplannen voorgelegd voor de emissierechten van broeikasgassen.	R
In 2003 werd rond het Nationaal Actieplan Milieu en Gezondheid een openbare bevraging georganiseerd in het Gewest.	R
Voortaan bestaat er een verplichting om ieder milieuplan of -programma vooraf te onderwerpen aan procedures die voorzien in een milieueffectenrapport en een openbaar onderzoek.	R
Voor toekomstige milieuplannen wordt momenteel een voorstel overwogen in verband met de geïntegreerde aanpak van de communicatie en het openbaar onderzoek.	R
Op dit ogenblik wordt overwogen om voor de effectenstudies van de eerstkomende milieuplannen op het vlak van Geluid, Afval, Water, Energie/Lucht/Klimaat, te werken met een gezamenlijk bestek.	R
In 2004 (verandering van legislatuur) werd een "synthese" van het Brussels leefmilieu opgemaakt en gepubliceerd.	R
In 2007 moet er een globaal geïntegreerd rapport over de STAAT van het LEEFMILIEU verspreid worden.	R
Het Forum voor een "duurzame ontwikkeling in de Brusselse gemeenten" levert voornamelijk een bijdrage aan het besluitvormingsproces op gemeentelijk niveau.	R
In het Gewestelijk Ontwikkelingsplan en in de regeringsverklaring werden milieudoelstellingen opgenomen.	R

REGLEMENTERING

<i>Sinds 2003 werden meer dan 100 teksten in verband met milieubeheer in het BHG goedgekeurd. Deze worden ook regelmatig gecontextualiseerd, voornamelijk door de Europese wetgeving ter zake.</i>	R
<i>Nieuwe Europese governance-strategieën zullen gevolgen hebben voor het milieubeheer van het Gewest.</i>	DP

MILIEU-UITGAVEN en ECONOMISCHE INSTRUMENTEN**GEWESTELIJKE BEGROTING**

Op gewestelijk niveau wordt er een budget van 2 450 miljoen euro beheerd (begroting 2005), in 2006 was dat 2 546 miljoen euro.	DP
De gewest- en personenbelastingen zijn goed voor respectievelijk 39,18 en 30,52 % van de jaarlijkse inkomsten (gegevens 2005).	DP
De overige " niet-fiscale " inkomsten en de inkomsten toegewezen aan de organieke fondsen (incl. schuld) zijn goed voor respectievelijk 14,46 en 9,58 %.	DP
De autonome gewestbelastingen (12) zijn goed voor 6,23 % van de jaarlijkse inkomsten (gegevens 2005).	DP
8 % van de gewestelijke begroting is toegewezen aan het milieu- en waterbeheer (194 miljoen euro).	R
0,15 % van de gewestelijke begroting is toegewezen aan het energiebeheer (4,93 miljoen euro).	R

FINANCIELE INKOMSTEN VOOR HET GEWEST HEFBOMEN VOOR HET LEEFMILIEU

0,07 % van de gewestelijke inkomsten houdt verband met de belasting op de gevaarlijke, ongezonde en hinderlijke inrichtingen .	R
De dossierrechten van de milieuvergunningen zijn jaarlijks goed voor 125 000 euro.	R
1,17 % van de gewestelijke inkomsten houden verband met de heffing op de lozing van afvalwater .	R
Het leidingwatertarief schommelt tussen 0,80 en 3,06 euro per m ³ (progressieve tarificatie in functie van het verbruik).	R
4,85 % van de gewestelijke inkomsten houden verband met de belasting op de inverkeerstelling .	R
Op de 3 miljoen euro beboete schade werd 236 732 euro aan administratieve boetes betaald (gegevens 2005).	R
Een "taxiplan" neemt de gewestelijke belasting op taxi's en limousines opnieuw onder de loep.	R
De gewestelijke belasting op de stapelplaatsen van schroot of oude voertuigen wordt geheven in functie van de oppervlakte van de opslagplaatsen.	R
De gewestelijke belasting op de aanplakborden wordt geheven in functie van het communicatieoppervlak.	R
De gewestelijke belasting op de verdeelapparaten van vloeibare motorbrandstoffen wordt geheven in functie van het aantal apparaten.	R
De heffingen voor de ophaling van huisvuil beperken zich tot het gebruik van een reglementaire zak .	R
De tarifiering van de diensten van Net Brussel dragen bij tot de toepassing van het principe "de vervuiler betaalt".	R

MECHANISMEN VOOR RESPONSABILISERING

Een capaciteit van 17,8 MW verspreid over 25 Brusselse productie-eenheden voor electriciteit, komt in aanmerking voor groenestroomcertificaten.	DP
En 2005 werden er in totaal 88 559 groenestroomcertificaten (2,25 % van 3 938 GWh) ingeleverd (81 091 uit Wallonië, 7 468 uit Brussel).	R

Van de 82 260 ton CO₂ waarvoor aan 11 installaties emissierechten werden toegekend, werd 64 290 ton gecontroleerd.	R
Het tweede plan voor de toewijzing van CO₂-quota heeft slechts betrekking op 6 installaties (1 % van de gewestelijke broeikasgasemissies).	R
De heffingen op huishoudelijke verpakkingen (FOST +) zijn evenredig met de hoeveelheid niet-gevaloriseerd opgehaald afval.	R
De heffingen op industriële verpakkingen (VAL I PAC) zijn evenredig met de hoeveelheid niet-gevaloriseerd gemeld afval.	R
De bijdragen in het kader van de terugnameplicht voor batterijen (BEBAT) zijn evenredig met het aantal batterijen.	R
De bijdragen in het kader van de terugnameplicht voor medisch materiaal (MELAREC) zijn evenredig met het gewicht van het ingezamelde (?) materiaal.	R
De bijdragen in het kader van de terugnameplicht voor elektrisch en elektronisch afval (RECUPEL) worden bepaald in functie van het type apparatuur.	R
De bijdragen in het kader van de terugnameplicht voor afgedankte voertuigen (RECYTYRE) zijn gebaseerd op de voertuigcategorie en het aantal banden.	R
Voor de bijdragen in het kader van de terugnameplicht voor vetten en oliën (VALORFRIT) worden andere tarieven gehanteerd voor professionals en voor gezinnen.	R
PREMIES EN SUBSIDIES	
Het bedrag van de gewestelijke premie voor de installatie van een zonneboiler dekt 35 % van de installatiekosten.	R
In 2005 werd in totaal voor 1 613 253 euro aan premies (Sibelga) voor rationeel energieverbruik toegekend.	R
37 % van de REG-premies (Sibelga) heeft betrekking op wasmachines , 35 % op koelkasten en diepvriezers.	R
20 % van de premies (Sibelga) betreft hoogrendementsverwarmingsketels.	R
Er werd voor 308 000 euro aan premies (Brureba) toegekend voor innoverende initiatieven in de tertiaire sector die betrekking hebben op energieprestaties.	R
76 % van de investeringspremies ter ondersteuning van ondernemingen hebben te maken met het leefmilieu (3 161 932 euro in 2005).	R
1,4 m euro diende ter ondersteuning van initiatieven voor een rationeel gebruik van grondstoffen, 0,9 m ter ondersteuning van een rationeel energiegebruik, 0,8 m voor de bescherming van het milieu en 0,04 m voor een rationeel watergebruik.	R
Er worden gewestelijke subsidies toegekend voor het gemeentelijk beheer van milieuvergunningen .	R
475 000 euro diende ter ondersteuning van REG-projecten op het niveau van de gemeenten (PLAGE).	R
De ontwikkeling van gemeentelijke containerparken wordt ondersteund (370 000 euro voor 3 gemeenten in 2006).	R
384 850 euro diende ter ondersteuning van de realisatie van een gemeentelijke Agenda 21 (gegevens 2005).	R
Er worden gewestelijke subsidies toegekend voor participatiebeheer met het oog op een duurzame ontwikkeling (IEB, BRAL, buurtverenigingen).	R

Er worden gewestelijke subsidies toegekend voor milieueducatie (Tournesol, Medere, Idée).	R
Er worden gewestelijke subsidies toegekend voor de bevordering van de duurzame consumptie (OIVO, APERE, enz.).	R
Er worden gewestelijke subsidies toegekend voor sociale acties die verband houden met de valorisatie van hulpbronnen (afval !).	R
ECONOMISCHE HULPMIDDELEN voor een duurzame ontwikkeling	
Op dit ogenblik loopt er een studie over de promotie van derde-investeerdermechanismen die zijn aangepast aan de specificiteiten van het Brussels gebouwenpark .	R
240 ondernemingen konden in het kader van hun ecodynamisch label rekenen op steun in de vorm van een financiering van audits en technische begeleiding.	R
10 % van de openbare financiële beleggingen zouden als duurzaam en ethisch kunnen omschreven worden .	R
GEMEENTELIJKE ECONOMISCHE INSTRUMENTEN	
Tal van gemeentetaksen hebben te maken met plaatselijke vormen van milieuoverlast.	R
De gemeentelijke premies voor de installatie van thermische zonnepanelen zijn niet bepalend voor de investeringskeuze.	R
In verschillende gemeenten werd een premiesysteem voor de installatie van regenputten ingevoerd.	R
Er zijn gemeentelijke premies om de aankoop van compostvaten te stimuleren.	R
Er zijn gemeentelijke premies die de aanplanting van klimplanten en de heraanleg van voortuintjes aanmoedigen.	R

ONDERZOEK m.b.t. het beheer van het urbaan milieu

<i>In samenwerking met universitaire teams</i> wordt het onderzoek naar de herkomst van zwevende deeltjes in de lucht verdergezet.	R
<i>In samenwerking met de Ecole de Santé Publique van de ULB (en met de steun van de BGDA) wordt een milieuonderzoekscentrum voor geuren op poten gezet.</i>	R
<i>Op het niveau van een aantal gebruikerscomités werken milieuactoren mee aan verschillende onderzoeksprojecten die via het IWOIB gefinancierd worden in het kader van het "Prospective Research for Brussel"-programma.</i>	R
<i>Er nemen milieuactoren deel aan de verschillende beheercomités van het federale onderzoeksprogramma "Wetenschap voor een Duurzame Ontwikkeling".</i>	R

INTRA- en SUPRAREGIONALE RELATIES

<i>De wettelijke en morele verplichtingen op rapporteringsvlak met betrekking tot supraregionale milieustrategieën wegen steeds meer door in het takenpakket.</i>	DP
<i>Versillende Brusselse milieuactoren nemen deel aan tal van supraregionale, institutionele, technisch-strategische werkgroepen.</i>	R
<i>De uitwisseling van goede praktijken met milieuactoren van andere gewesten kan leiden tot gefinancierde samenwerkingsprojecten.</i>	R